

Alain Resnais Gizem, İmge ve Bellek Enigma, Image and Memory

*"Daima müzikalitesi olan, özel ve gerçekçi olmayan bir dil arayışındayım."
"I'm always in search of special nonrealistic language that has musicality."*

Pera Film, Institut Français işbirliğiyle Fransız Ustalara Saygı serisi programına 1922 doğumlu yönetmen Alain Resnais'nin altmış yılı aşkın kariyerini inceleyen *Alain Resnais: Gizem, İmge ve Bellek* ile devam ediyor. Yönetmenin önemli filmlerinin yanı sıra kısa filmlerine de yer veren program, aynı zamanda Resnais'nin 90. yaşgününü de kutluyor.

Alain Resnais, Fransız Yeni Dalga sinemasının önemli figürlerinden biri olmasına rağmen dönemindeki birçok yönetmenin katıldığı *Cahiers du Cinema* sinema dergisinde yer almıyordu. Özellikle Jean-Luc Godard, François Truffaut ve Jacques Rivette gibi yönetmenlerin bulunduğu çemberin dışında, sosyo-politik konuları işlemeyi tercih ederek, modernist kaygılı ve ilham kaynağı biçimcilik olan bu yönetmenlerden ayrışıyordu. Filmlerinin büyük bir çoğunluğunda, zaman ve bellek temalarına odaklanan Resnais, konularını çoğu kez edebiyat alanından seçiyor ve belirli bir felsefi ya da sanatsal kavramdan başlayıp esrarengiz hikâye biçimleri, renkli sinematografi ve lirik kurgu seçimleriyle dönemin en kıskırtıcı ve çarpıcı çalışmalarına imza atıyordu.

Pera Film, in collaboration with Institut Français continues its homage to French Masters with *Alain Resnais: Enigma, Image and Memory*, a program saluting Resnais's (b.1922) career spanning more than fifty years of filmmaking. The program celebrates Resnais's 90th birthday with his landmark feature films as well as his shorts.

While a seminal figure of the French New Wave, Alain Resnais was not, like so many of his contemporaries, an alumnus of the film journal *Cahiers du Cinema*. In fact, he existed well outside of the sphere of filmmakers like Jean-Luc Godard, Francois Truffaut, and Jacques Rivette, with a dedication to formalism, modernist concerns, and social and political issues not found in the work of his fellow innovators. Focusing repeatedly on themes of time and memory, Resnais drew from the well of serious literature to offer a singular philosophical and artistic vantage point, employing enigmatic narrative structures, lush cinematography, and lyrical editing patterns to create some of the most provocative and controversial work of the period.

HİROŞİMA SEVGİLİM HIROSHIMA MON AMOUR

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Emmanuelle Riva,
Eiji Okada, Stella Dassas
Fransa, Japonya **France, Japan**
1959, 90', siyah-beyaz **black & white**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Hiroşima, 1958. Fransız bir aktris, savaş karşıtı bir film üzerinde çalışmaktadır. Planlanandan uzun süren çekim artık bitmek üzeredir. Aktris, dönüş yolculuğundan 48 saat önce Japon bir adamla tanışır. İkili, sevimleri sırasında hayal dünyaları aracılığıyla, şehrin trajik hatıralarını baştan yaratır. *Hiroşima Sevgilim*, belleğin ima gücünü, şairane kelimelerle örülü edebi diyalogları ve tarihi belgeleyen haber kayıtları aracılığıyla beyazperdeye taşıyor. Filmin kurgusu ise deneysel dünyası sayesinde, geçmiş bir gerçekliğin görsellerini, karakterlerin şimdiki zamanına ve daha da önemlisi seyircilerin bugününe bağlıyor.

MÉLO

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Sabine Azéma,
Fanny Ardant, Pierre Arditi
Fransa **France**, 1986, 112', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Resnais'nin bu en kişisel filmi, Henry Bernstein'in 1929 tarihli oyununa dayanıyor. İki müzisyen ve müzisyenlerden birinin karısı arasındaki aşk üçgenini anlatan film, tiyatroya eğlenceli bir gönderme yapıyor. Her bölümü tiyatro perdesini andıran kemer ile çerçevelendiği gibi, sahnelerin yapaylığı da film boyunca hatırlatılıyor. Ancak karakterlerin derin tutkuları, filmin duygusal bütünlüğünü ayakta tutuyor. *Stavisky*'deki gibi, Resnais burada da, daha önceki film çekme tarzına duyduğu özlemi 1930'ların filmlerine bir saygı duruşuyla hissettiriyor. Bir yandan da dönemin yapay neşesini ve tehlikeli kendini kandırma

Hiroshima, 1958. A French actress is working on an antiwar film. Shooting, weeks over schedule, is finally nearing its end. Forty-eight hours before her departure, she meets a Japanese man. Their imaginations weave the city's tragic memories into their lovemaking. With *Hiroshima My Love*, cinema shows the suggestive power of memory, drawing on the poetry of words with a literary dialogue and newsreels as documentary traces of history. As for fiction, it belongs to the sphere of experience, the experience that links the images of a past reality with their characters' present and especially the present of the audience watching them.

yatkinliğini perdeye taşımayı da unutmuyor.

Resnais' this most intimate film, based on Henry Bernstein's 1929 play, centers around a tragic love triangle between a pair of musicians and the wife of the less successful of the two. The film playfully references its theatrical roots, framing each act with a proscenium arch and calling attention to the artifice of the sets while maintaining its emotional integrity through the deeply felt passions of the characters. As with *Stavisky*, Resnais mourns the loss of an earlier mode of filmmaking through affectionate homage to 1930s film styles while revealing the era to be one of illusory jollity and dangerous self-deception.

MURIEL YA DA DÖNÜŞ ZAMANI MURIEL OU LE TEMPS D'UN RETOUR

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Delphine Seyrig,
Jean-Pierre Kérien, Nita Klein
Fransa, Japonya **France, Japan**
1963, 115', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

İlk defa 1963 Uluslararası Venedik Film Festivali'nde gösterildiğinde Jean Cocteau, Jean-Luc Godard ve Henri Langlois tarafından "büyük bir başarı" olarak nitelendirilerek En İyi Kadın Oyuncu ödülüne layık görüldü. Toprak tonlarındaki renkleriyle film, Boulogne'da antikacı dükkanında yaşayan dul bir kadın ve oğlunu anlatır. Kadın, 22 yıl önce aşık olduğu bir adamı dükkâna davet eder. Oğlu ise savaş sırasında asker olarak görev yaparken Cezayir'de ölümüne sebep olduğuna inandığı Muriel isimli bir kadının hayaleti tarafından takip ediliyordu.

When Muriel, or The Time of Return premiered at the Venice International Film Festival in 1963, it was not only hailed as a triumph by Jean Cocteau, Jean-Luc Godard, and Henri Langlois but also won the award for Best Actress (Delphine Seyrig). This sienna-toned feature is a drama about a widow and her son who live in an antique shop in Boulogne. The widow invites a man whom she loved twenty-two years earlier to visit. Her son is haunted by Muriel, a young woman whose death he may have caused while serving as a soldier in Algeria.

STAVISKY

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Jean-Paul Belmondo,
Charles Boyer, François Périer
Fransa **France**, 1974, 120', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Stavisky, bir dolandırıcının düşüş hikâyesini ve suçlarını, arka planda 1930'ların Fransası'nın finansal ve politik çalkantılarıyla anlatarak, nostalji ile bilinmesi zor bir geçmişi nasıl değişebildiğini gösteriyor. Resnais'nin tasarladığı gibi, Jean-Paul Belmondo'nun samimi bir çekicilikle canlandığı *Stavisky*, Avrupa'nın iki savaş arasında sürdürdüğü tehlikeli, savurgan ve iradesiz yaşamını yansıtır. *Stavisky*'nin cazibesine kapılan Charles Boyer'in canlandığı muhteşem aristokrat karakter, Stephen Sondheim'in film müzikleri ve görkemli art deco setiyle *Stavisky*, Alain Resnais'nin en güzel filmlerinden biri olduğu kadar, geçmiş ile aramızdaki karmaşık ve gizemli ilişki ile tarih üzerine de bir meditasyon.

While *Stavisky* documents the downfall of a con artist whose financial crimes brought France to the brink of fiscal and political ruin in the 1930s, the film also concerns itself with the ways in which nostalgia distorts an unknowable past. As envisioned by Resnais, *Stavisky* – played with charming magnetism by Jean-Paul Belmondo – whose decadent, unsustainable lifestyle mirrors the fatal joie de vivre of Europe between the wars. With a wonderful turn by Charles Boyer as an aristocrat dazzled by *Stavisky*'s glamour, a score by Stephen Sondheim and opulent Art Deco sets, *Stavisky* is one of Resnais' most beautiful films, a meditation on history and our complex, mysterious relationship with the past.

AMERİKALI AMCAM MON ONCLE D'AMERIQUE

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Gérard Depardieu, Nicole Garcia, Roger Pierre
Fransa **France**, 1980, 125', renkli **color**, Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Üç farklı karakterin kişisel ve profesyonel yaşamlarını takip eden film, geleneksel anlatım biçimlerini, insan doğası üzerine teoriler sunarak, karakterlerin eylemlerini yorumlayan davranış bilimci bir dördüncü karakter ile altüst ediyor. Sonuçta ortaya, kurgu ve belgesel tekniklerini buluşturan, üç farklı hikâyenin arasında olduğu kadar, zaman içinde de gidip gelen, dış ses yardımıyla birleşen, karmaşık sistemli bir film çıkıyor. Filmin en karmaşık özelliği bu üç ana karakteri sunuş biçimi. Başta birer vaka incelemesi olarak sunulan karakterler Resnais'nin dahiyane dokunuşuyla önce acı ve korku duygularını yaşarken, hemen sonra davranış bilimcinin dış sesteki soğuk ve analitik yorumlarıyla deşifre ediliyorlar.

Tracing three disparate characters as they navigate their personal and professional lives, film defies traditional narrative structure by introducing a fourth figure, a behavioral scientist whose theories on human nature act as commentaries on the actions of the protagonists. The result is a fusion of fiction and documentary techniques, complicated by the film's complex structure, with its three separate storylines, shifts back and forth in time and extensive voiceover narrative. Nowhere is the film more complex, however, than in its relationship to its three protagonists, who at first appear to be presented as case studies, a relationship Resnais ingeniously subverts by contrasting their emotional pain and fear with the coldly analytical voiceover of their "motivations" as explained by the scientist.

KALPLER COEURS

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Sabine Azéma, Isabelle Carré, Laura Morante
Fransa **France**, 2006, 120', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Melankoli ve güldürüyü birleştirme yeteneğiyle ünlü İngiliz yazar Alan Ayckbourn'dan yaptığı ikinci uyarlaması ile Resnais, *Same Old Song* (Hep Aynı Şarkı) filmindeki gibi Paris'in entelektüel burjuva çevresini ele alıyor. Sinema ve tiyatroyu birleştirme denemelerini devam eden yönetmen, kısa sahneler ve bir seri seti, kar yağışının estetiğiyle destekleyerek bir araya getiriyor. Film, teatralliğini kuş bakışı çekimler, duvar ve paravan kullanımlarıyla görsel açıdan kötü kullanıyor. Öte yandan kayıp aşk ve kaçırılmış olanakları anlatan, acı tatlı komedi filmindeki karakterlerin hareketlerini sıraladığı gibi yalnızlıklarını da ön plana çıkarıyor.

This Resnais' second adaptation of a play by British author Alan Ayckbourn, who is known for his ability to infuse farce with melancholy, a combination here transported to the members of a Parisian bourgeois intellectual milieu similar to that of *Same Old Song*. Resnais continues his explorations in combining cinema and theater by confining the action to a series of sets and connecting the many short scenes with shots of enigmatically beautiful snow falling. The film visually exploits its own theatricality with overhead shots and the use of walls and partitions that both diagram the characters' movements and foreground their isolation in this bittersweet comedy about lost love and missed opportunities.

GEÇEN YIL MARIENBAD'DA L'ANNÉE DERNIÈRE À MARIENBAD

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Delphine Seyrig,
Giorgio Albertazzi, Sacha Pitoëff
Fransa **France**, 1961 94',
siyah-beyaz **black & white**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Film, büyük bir barok bir şatoda geçer; altın ve mermer süslemeli sonsuz koridorları, zengin desenli tavanları, heykelleri ve sessiz hizmetçileri ile terk edilmiş gibidir. Bu garip otelin misafirleri, tuhaf bir kadercilik içinde sürüklenirken, konfor ve tatminsizlik arasında gidip gelen bir ritüeli sürdürür. (İskambil oyunları, domino, kumar, dedikodu ve atış egzersizleri.) Hapishaneyi andıran bu lüks otelin misafirleri sanki hipnoz edilmiştir. İtalyan aksanlı yakışıklı bir adam, labirentlerden oluşan şatoda yolunu kaybetmiş gibi dolanır, önceki yıl tanıştığını iddia ettiği güzel bir kadının peşinde, onunla konuşmak için uğraşır. Fakat kadın bu tanışmayı hatırlamamakta ya da hatırlamadığını iddia eder.

The film takes place in a grand, baroque chateau: a huge static space all gold and marble with endless corridors, slender pillars, richly ornate ceilings, statues, mute servants and deserted grounds. The guests in this odd kind of hotel drift about as if out of some sort of strange fatality, living a jaded, pampered, ritual existence (card games, dominos, tired balls, idle gossip and shooting exercises). Everyone in this prison-like luxury hotel embodies sclerosis and hypnosis. A handsome man with an Italian accent moves through the architecture of the labyrinthine chateau as if he can't quite find his way. He is driven to follow and talk to a beautiful woman who he claims to have met the year before. However, she doesn't remember or doesn't want to remember.

HAYAT BİR ŞARKIDIR ON CONNAIT LA CHANSON

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Oyuncular **Cast** Pierre Arditi, Sabine Azéma, Jean-Pierre Bacri
Fransa **France**, 1997, 120', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Resnais'nin müzikal tiyatroya olan sevgisi, aşk acısı çeken bir grup Parisli'yi anlattığı bu filmde kendini gösteriyor. Stratejisini *Pennies from Heaven* (Cennetten Gelen Para) ve *The Singing Detective* (Şarkı Söyleyen Detektif) filmlerinin senaristi Dennis Potter'dan ödünç alan filmde karakterler, 1930 sonrası popüler Fransız şarkıları aracılığıyla düşünce, korku ve arzularını dile getiriyorlar. Şarkılar, dış ve iç arasındaki kontrastın altını eğlendirici olduğu kadar etkileyici bir biçimde çizerken bir yandan da yönetmenin tiyatro ve sinema arasındaki kesişimini de temsil ediyor.

Resnais' fondness for musical theater informs this ensemble piece about a group of lovelorn Parisians. Borrowing a strategy from Dennis Potter, writer of the screenplays for the original versions of *Pennies from Heaven* and *The Singing Detective*, the film pauses occasionally to allow its characters to voice their unspoken thoughts, fears and desires by channeling French popular songs from the 1930s onward. The device reveals a contrast between the external and the internal that is alternately amusing and poignant and, like so much of the director's recent work, represents an intersection between theater and cinema.

Kısa Filmler Shorts

GUERNICA

Yönetmen **Director** Alain Resnais,
Robert Hessens
Fransa, **France**, 1950, 13'
siyah-beyaz **black & white**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Gece ve Sis ve *Hiroşima Sevgilim* filmlerinin habercisi *Guernica* yenilikçi ve cesur içeriğiyle, Picasso'nun ünlü resminden ilham alarak savaşın yıkıcı barbarlığını ve insanoğlunun dayanıklılığını beyaz perdeye taşıyor. Film boyunca Picasso'nun tablosunun farklı bölümlerini ve yine Picasso'nun önemli eserlerini, tahrip edilmiş şehir fotoğrafları ve gazete manşetleri ile bir arada kurgulayan Resnais, şair Paul Éluard'ın lirik anlatımını baz alıyor. Hızlı ve odaklanmayı zorlaştıran kurgusu, uyumsuz müzikleri ve parçalardan oluşan

görsel dünyasıyla Kübizm'in özelliklerini taşıyan film bir yandan da savaşın fiziksel ve psikolojik sonuçlarını açık bir biçimde ortaya çıkarıyor.

Foreshadowing both Night and Fog and Hiroshima mon amour in its innovative form and unflinching content, Guernica uses Picasso's famous painting as a point of entry to explore the destructive barbarity of war and the resilience of man, editing sections of the painting and other works by Picasso together with photographs of the destroyed city and newspaper headlines, all played over a lyrical narrative written by poet Paul Éluard. The rapid, disorienting editing, dissonant music track and fragmented imagery mirror the tenets of cubism while vividly evoking the physical and psychological toll of war.

GECE VE SIS NUIT ET BROUILLARD

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Fransa **France**, 1955, 32'
siyah-beyaz **black & white**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Müttefik kuvvetler tarafından Alman toplama kamplarının kapatılmasının 10. yılını anmak amacıyla çekilen ünlü Resnais belgeseli *Gece ve Sis*, savaş sonrası çekilmiş ve Nazi kamplarını kınayan en önemli ve etkili belgesellerinden biri olmaya devam ediyor. Savaş sonrası Auschwitz'de çekilen renkli kareler ile arşivlerden, bu ölüm kamplarında tutulan insanların siyah beyaz fotoğrafları ve film kayıtlarını bir araya getiren Resnais, *Gece ve Sis* filminde geçmiş ile şimdiki zaman arasında acımasız bağlantılar kuruyor. Kendisi de bir toplama kampında tutuklu kalan Jean Cayrol tarafından yazılmış senaryosu ile filmin nefes kesici ama bir o kadar da abartısız hikâyesi, yükümlülük ve gerçeklerin bastırılması üzerine önemli sorular ortaya atıyor.

A commission to mark the tenth anniversary of the liberation of the German concentration camps by the Allied forces, Resnais' famous landmark documentary remains the most powerful condemnation of the Nazi camps to emerge from the postwar era. Combining color tracking shots of postwar Auschwitz with black and white archival photographs and footage of prisoners in the death camps, Resnais draws inexorable links between the past and the present while the film's chillingly understated narrative – written by concentration camp survivor Jean Cayrol – asks searching questions about accountability and the suppression of truth.

STRAFORUN ŞARKISI LE CHANT DU STYRENE

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Fransa **France**, 1955
19', renkli **color**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Bir strafor üreticisinin bu "tamamen insan üretimi yüce malzeme"yi tanıtmaya amacıyla Resnais'den bir film çekmesi talebi, Resnais'nin bir Raymond Queneau şiiri ve Pierre Barbaud bestesine dayalı gerçeküstü filmiyle karşılanıyor. Sponsorları korkutan film, Roy Armes tarafından Resnais'nin "belki de en serbest kısa filmlerinden biri" olarak kabul ediliyor.

Commissioned by a polystyrene manufacturer to depict this "noble material...entirely created by man," Resnais frightened his sponsors with this surrealistic film set to a poem by Raymond Queneau and music by Pierre Barbaud. "Perhaps the freest of Resnais's shorts" (Roy Armes)

TÜM DÜNYANIN ANILARI TOUTE LA MEMOIRE DU MONDE

Yönetmen **Director** Alain Resnais
Fransa **France**, 1956, 21'
siyah-beyaz **black & white**
Fransızca, Türkçe altyazıyla
French with Turkish subtitles

Fransız Dışişleri Bakanlığı'nın isteğiyle Fransız Milli Kütüphanesi hakkında yapılan bu lirik belgeselde, Resnais kütüphanenin perde arkasını gözler önüne seriyor. Bir kitabın kütüphaneye gelişle başlayan belgesel, kitabın bu devasa kuruma giriş anından sonra tıpkı bir 'tutuklu' gibi rafa yerleştirilmesine ve son olarak da biri tarafından ödünç alınışına kadar geçen süre boyunca bu kitabı takip ediyor. Bir toplu bellek aracı ve evrensel unutmaya alışkanlığına karşı bir koruyucu olarak kütüphane fikrini inceleyen Resnais, kitapları ve kütüphane görevlilerini "ölüme karşı süren ağır savaşın" oyuncularını olarak ele alıyor.

A lyrical documentary about the Bibliothèque Nationale made for the French Foreign Ministry; Memory reveals the behind-the-scenes activities of the library, following a book from its arrival in the vast institution to its placement on the shelf – a "prisoner" until it is checked out. Resnais investigates the idea of libraries as collective memory aids, a hedge against universal forgetting, with the books and librarians acting as agents in the "slow battle against death."

Pera Müzesi Dostları, Pera Film programlarına ücretsiz katılıyor!
Screenings are free of admissions for Friends of Pera Museum!

Müze Ziyaret Saatleri
Museum Hours
Salı - Cumartesi **Tuesday to Saturday**
10.00 - 19.00
Pazar **Sunday**
12.00 - 18.00

Müze Pazartesi günleri kapalıdır.
The museum is closed on Monday.

Pera Film gösterimleri indirimli müze giriş bileti (5 TL) ile izlenebilir.
Screening admissions are with reduced museum tickets (5 TL)

1-30 ARALIK **DECEMBER** 2012

GÖSTERİM PROGRAMI SCREENING SCHEDULE

1 CUMARTESİ SATURDAY 14:00 Hiroşima Sevgilim <i>Hiroshima mon amour</i>	19 ÇARŞAMBA WEDNESDAY 19:00 Stavisky
16:00 Geçen Yıl Marienbad'da <i>L'année dernière à Marienbad</i>	22 CUMARTESİ SATURDAY 14:00 Kısa Filmler Short Films
2 PAZAR SUNDAY 14:00 Amerikalı Amcam <i>Mon Oncle d'Amérique</i>	23 PAZAR SUNDAY 15:00 Mélo
5 ÇARŞAMBA WEDNESDAY 19:00 Mélo	26 ÇARŞAMBA WEDNESDAY 19:00 Hiroşima Sevgilim <i>Hiroshima mon amour</i>
14 CUMA FRIDAY 19:00 Kalpler <i>Coeurs</i>	28 CUMARTESİ SATURDAY 19:00 Geçen Yıl Marienbad'da <i>L'année dernière à Marienbad</i>
15 CUMARTESİ SATURDAY 14:00 Amerikalı Amcam <i>Mon Oncle d'Amérique</i>	29 CUMARTESİ SATURDAY 14:00 Kalpler <i>Coeurs</i>
16:00 Muriel ya da Dönüş Zamanı <i>Muriel ou le temps d'un retour</i>	17:00 Hayat Bir Şarkıdır <i>On Connait la chanson</i>
16 PAZAR SUNDAY 14:00 Muriel ya da Dönüş Zamanı <i>Muriel ou le temps d'un retour</i>	30 PAZAR SUNDAY 15:00 Hayat Bir Şarkıdır <i>On Connait la chanson</i>

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI

INSTITUT
FRANÇAIS

Beyazperde
işbirliğiyle / in collaboration